

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y., 11417
Tel. Michigan 1-6887

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jama-
ica, N. Y., under the
Act of March 3, 1979.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY

Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje \$12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 88

Penkt., lapkričio (Nov.) 5, 1965 Ozone Park, N. Y., 11417

METAI 54-iejį

KRISLAI

Smūgis storakakčiams
Pergalė New Jersey
Norman B. Morrison
Jono Šimkaus netekus

— Rašo R. Mizara —

Apie Niujorko municipalinius rinkimus praėjusį antradienį teks išsamiau pasisakyti kita proga. Šiandien tiek galima prasišaukti: John V. Lindsay išrinkimas miesto majoru — didžiulis smūgis kieta-kakčiams Demokratų partijos bosams.

Ar Lindsay bus "antrasis La Guardia"? Būdamas miesto burmistras, kuo jis rūpinis: žmonių interesais ar savo asmenine karjera?

Į šiuos klausimus atsakys tik ateitis.

New Jersey valstijos gubernatorius Richard J. Hughes gali atvirai pasakyti savo oponentams respublikonams: norėte smūgio — gavote!

Rinkimų kampanijos metu Hughes oponentas R. Dumont rinko apie save visokių politinių brūdų ir su jo pagalba tikėjosi rinkimus laimėti. Pačiu didžiausiu baubu Dumontas ir jo pasekėjai statė valstijinio universiteto profesorius Genoveses, kuris vienamitinge pasakė, kad norėtų matyti Pietų Vietnamo liaudies kovotojus. Dėl to respublikonai kaltino Hughesą — kodėl jis neišmetė Genoveses iš universiteto!

Gubernatorius Hughes buvo išrinktas antrajam terminui milžiniška balsų dauguma. Demokratai užkariavo ir valstijos seimelį.

Normanas Morrisonas — 32 metų amžiaus vyras. Jis trijų vaikų tėvas. Jis — didelis karo priešas. Jis, beje, kvakeris (quaker), gyvenęs Baltimorėje.

Norėdamas parodyti, kad jis už taiką yra pasirengęs atiduoti viską, Normanas Morrisonas nuvyko į Washingtoną, atsistojo ties Pentagonu, kad McNamara matytų, apsiplėjęs gazolinu savo rūbus, juos uždegė ir kančiose mirė.

Žmogaus gyvybės atidavimas — pati aukščiausia auka. Ar Morrisono auka paveiks tuos, kurie veda karą Vietnamė?..

8. m. liepos mėn. viduryje poetas E. Mieželaitis su žmona Stase ir mudu su Jeva nuvyko į Valakampius aplankyti sergantį rašytoją Joną Šimką. Už pusvalandžio pribuvo pas Šimkus ir F. Bieliauskas su žmona Aldona ir A. Laurinčiukas.

Buvo vakaras. Susėdome po ledžiu pasiūkinti, išgerti kavos kavutės, kurią draugė Elena Šimkienė tik ką išvirė.

Aš tuomet atidžiai stebėjau draugą J. Šimką, 1958 metais sunkiai susirgusį — vienas šonas tuomet jam buvo suparalyžuotas. Ir man dabar rodėsi, kad rašytojas yra kur kas sveikesnis, nebuvo 1959 metais, kai mudu susitikome. Ir tai aš jam sakiau.

O jis, pripažinęs, kad savijautą kur kas geresnė, pasakojė, ką jis turįs savo darbų programoje. Be to, jis statė eilę klausimų apie Amerikos lietuvius, apie mūsų spaudą, organizacijas.

Po to tik vieną kartą Joną sutikau Rašytojų rūmuose Vilniuje. Ir būvau įsitikinęs, kad mūsų Jonas tikrai sparčiai augsta, ir kad jis dar gerokai galės padirbėti.

Deja, spalio 28 d. Jona šimkus mirė!

Tūkstančiai JAV profesorių reikalauja baigti karą

New Yorkas. — Spalio 31 dieną "The New York Times" įtarpino apie tūkstančių profesorių ir mokytojų atsikreipimą į prezidentą Johnsoną: "Sulaikyk kraują liejimą Vietname!"

Po pareiškimo pasirašo virš tūkstantis profesorių ir mokytojų, iš 30 universitetų ir 68 kolegijų. Vien iš Harvardo universiteto pasirašo 60 profesorių ir mokytojų.

Jie sako: Prezidente, mes negalime remti tavo politikos Vietname... Ir mes prie to raginame studentus,

Komunistų partija vėl teisme

Washingtonas. — Lapkričio 2 dieną United States Court of Appeals teisme, prie teisėjo William B. Jones, vėl prasidėjo Jungtinių Valstijų Komunistų partijos teismas.

Vyriausybės advokatai išklė tuos pat kaltinimus, kurių yra 23, prieš JAV Komunistų partiją, kad ji nesiregistruoja kaip "užsienio agentūra". Partiją gina advokatai John H. Abt ir Joseph Forer.

Prieš porą metų United States Court of Appeals buvo atmetęs valdžios kaltinimus.

ATIDĖJO AFRIKOS IR AZIJ. KONFERENCIJA

Alžyras. — Afrikos ir Azijos užsienio ministrai neribotam laikui atidėjo tų šalių valstybių konferenciją. Indijos Užsienio ministras Jha pareiškė: "Kada ir kur ji įvyks, tai niekas nežino". 1—24 Prancūzai apie JAV

Tokio. — TSRS sargybos laivai suėmė 13 japonų žvegių laivelius, kurie buvo įsiveržę į Tarybų Sąjungos vandenius.

Jonas Šimkus buvo vienas tų draugų mūsų bičiulių, drįsusių net ir Berijos laikais, kai buvo "kreivakiuota" ir tuos, kurie "susirašinėja su užsieniu", parašyti mums laiskus. Ir jis ne tik rašė, o ir daug gerų dalykų mums patarė. Jonas akyklai sekė mūsų "Laisvę", mūsų spaudą ir, pamatęs ką įdomesnio, nesibijojo tarti tokį ar kitokį žodį.

Ir atsigulė draugas J. Šimkus amžinam poilsiui... Atsigulė rašytojų-poetų kalnelyje, Rasų kapinėse, kur ilsisi jo buvę bičiuliai-bendrakeiviai: P. Cvirka, L. Gira, V. Mozūriūnas, K. Boruta ir daugelis kitų lietuviško žodžio meistrų. Ten ilsisi, beje, ir dvejų amerikiečių lietuvių poetų — St. Jasilionio ir J. Tysliavos — palaikai.

Ramaus poilsio, mielas Jonai! Mes, Tavęs niekad nepamiršime!

(Skaitytojui patariu atidžiai perskaityti Jono Šimkaus laiską, telpantį šios dienos "Laisvės" antrajame puslapyje.)

prietelius ir atsakomąs piliečius. Mes, kaip ištikimi Jungtinių Valstijų piliečiai, laikome savo teise protestuoti prieš dabartinę politiką Vietname, nes tai mūsų pareiga gelbėti taiką ir taikos moralą, garbę.

Profesoriai reikalauja tuojuo sulaikyti karą Vietname, bombardavimą ir žmonių žudymą. Jie reikalauja leisti Vietnamo žmonėms, pagal 1954 metų Ženevos sutartį, patiems sutvarkyti savo šalies reikalus, patiems išsirinkti valdžią.

Religija, jaunimas ir karo tarnyba

Washingtonas. — Beveik kiekvienoje didelėje valstybėje yra išimčių nuo militarinės tarnybos žmonėms, kurių religija draudžia jiems ginklą vartoti.

Nors katalikų tikėjime "dievo prisakymai" draudžia užmušti, bet katalikų religijos vadai moka ta prisakymą apversti aukštyn kojomis. Pavyzdžiui dabar yra tokių kunigų, kurie norėtų, kad ant Lietuvos būtų metama atominės bombos.

Dabar, kada JAV daugi jaunuolių priešinasi "draftui", keliamas klausimas: Ar nereikėtų juos paliuosuoti nuo militarinės tarnybos, kaip kiti paliuosojami, pasiremiant tikėjimo dėsniais?

Prancūzai apie JAV spaudą

Paryžius. — Prancūzijos dienraščiai "Le Monde", ir kiti rašo, kad pastaruoju metu Jungtinių Valstijų spaudoje vedama kampanija prieš Prancūzijos užsienio politiką, ypatingai išskraipomi faktai prezidento De Gaulle pareiškimų.

Maskva. — Tarybų Sąjungos spauda rašo, kad JAV spaudoje yra varoma organizuota propaganda prieš Prancūzijos realistinę užsienio politiką.

LIETUVOJE NAUJA LIGONINĖ

Elektrėnuose, ant ežero kranto, išaugo naujas daugiaaukštis pastatas. Tai — ligoninė, turinti 100 lovų.

Prieš kiek laiko į ligoninę priimti pirmieji ligoniai. Iš Trakų rajono Abromiškės ligoninės į čia perkelti gimdymo, vaikų ir kiti skyriai. Naujoji ligoninė aprūpinta modernia medicinine aparatūra.

New Yorkas. — United Aircraft Co. per trečią 1965 metų kvartalą turėjo \$15,000,000 pelno.

Karas Vietname ir įvykę rinkimai

New Yorkas. — Lapkričio 2 dieną Jungtinėse Valstijose įvyko vietomis gubernatorių, daugelio miestų majorų ir kitokių valdininkų rinkimai.

New Yorko mieste buvo renkamas majoras. Respublikonų ir liberalų partijos statė John Lindsay, Demokratų ir fisionistų — A. Beame, konservatyvių — C. Buckley.

Didžiausio miesto majoro rinkimai virto nacionalės svarbos rinkimais, nes už Beame agitavo valstijos senatorius R. Kenedis, Franklynas Rooseveltas savo tėvo ir motinos vardu ragino už jį balsuoti, JAV viceprezidentas Humphrey čia buvo atvažiavęs propagandai per radiją ir televiziją nuolat buvo vedama rekorduota jo agitacija. Pagaliau patsai prezidentas Johnsonas kvietė žmones balsuoti už Beame, daugelis radijo ir televizijos komentatorių visai gyrė Beame, o visgi rinkimus laimėjo ne jis, o Lindsay.

Ką gi tas rodo? Tas aiškiai rodo, kad prezidentas Johnsonas neteko įtakos tarp žmonių. Visur buvo girdima žmonių kritikos balsai. Plačiai žinoma, kad Beame apie tai, kad Johnsonas "pamiršo", ką jis sakė Vietnamo klausime kandi-

datuodamas į JAV prezidentus. Kiek Lindsay pagerins miesto reikalus, tai ateitis parodys. Tenka pasakyti, kad pereituose JAV prezidentiniuose rinkimuose jis buvo prieš Goldwaterį. Į New Yorko valstijos Aukščiausio teismo teisėjus rinkimus laimėjo respublikonas, buvęs N. Y. valstijos senatorius Kenneth B. Keatingas.

New Jersey valstijos gubernatoriui didele dauguma balsų išrinktas dabartinis, demokratas, Richard J. Hughes. Čia buvo iškeltas ir Vietnamo klausimas, nes jo oponentas respublikonas W. Dumont puolė gubernatorių už tai, kad jis nepavaro profesorių, kuris viešai pasisakė už tai, kad Vietnamo liaudiečiai laimėtų.

Spalio 30 dieną New Yorkė buvo suruštąs paradas remimui JAV karo Vietnamo. Organizatoriai gyrėsi, kad dalyvaus iki 100,000, nes jame dalyvavo Amerikos legionas, Karo veteranai, "Vengrijos kovotojai už laisvę", įvairios priedarbininkiškos organizacijos, ir štai, po parado pripažino, kad dalyvavo tik apie 25,000. Tai daug mažiau buvo, negu buvo prieškarinėje demonstracijoje, įvykusioje spalio 16 dieną.

Prancūzija ir T. Sąjunga už karo baigimą

Maskva. — Čionai besilankęs Prancūzijos Užsienio reikalų ministras Maurice Couve de Murville tarėsi su Tarybų Sąjungos vyriausybės ir partijos vadais Kosyginu, Brežnevui, Mikojanu ir kitais.

Po pasitarimų jis sakė, kad Prancūzija pilnai sutinka su Tarybų Sąjungos pozicija, kad Vietname karas turi būti tuojuo užbaigtas, kad Jungtinės Valstijos turi ištraukti savo militarines pajėgas ir leisti Vietnamo žmonėms patiems savo reikalus sutvarkyti.

Murville nupeikė Jungtines valstijas, kad jos paniekino 1954 metų Ženevoje padarytą susitarimą Vietnamo reikalais, po kuriuomi jos pačios yra pasirašę. Maskvoje buvo ir Lenkijos liaudies vadas Vladislavas Gomulka, kuris peikė Vakarų diplomatus, ypatingai JAV, kad jie Ženevoje trukdo nusiginklavimo konferencijoje susitarimą.

Paryžius. — Grįžo iš Tarybų Sąjungos Prancūzijos Užsienio ministras Maurice Couve de Murville. Jis persiėvė TSRS vyriausybės užkvietimą Prancūzijos prezidento De Gaulle į Tarybų Sąjungą.

Saigonas. — Lapkričio 1 dieną Saigone paradavo Pietų Vietnamo ir Jungtinių Valstijų militarinės jėgos. Buvo minima dvejų metų sukaktis nuo nuvertimo Ngo Dinh Diemo valdžios.

Tuo pat metu Saigone budistų minikas gyvas susidegino.

Saigonas. — JAV komanda pripažino, kad du Jungtinių Valstijų bombonešiai bombardavo Deduc kaimelį, kuriame nebuvo liaudiečių, ir užmušė 48 moteris ir vaikus, o 55 sužeidė.

NUSOVĖ 15 JAV BOMBONEŠIŲ

Hanojus. — Šiaurės Vietnamo radijas skelbia, kad respublikos gynybos jėgos Habak ir Langson provincijose nušovė 14 JAV bombonešių, o virš Bachlongo salos vieną.

Amchitka. — Amchitkos saloje, vienoje iš Aleutų arimų nuo TSRS Sibiro salų, JAV militaristai jau išsprogdino 80 kilotonų atominę bombą.

Protestuodamas prieš karą patsai gyvas susidegino

Washingtonas. — Lapkričio 2 dieną, prieš Jungtinių Valstijų karo centro Pentagono duris, protestuodamas prieš Jungtinių Valstijų intervenciją, gyvas susidegino Normanas R. Morrisonas, 32 metų amžiaus, iš Baltimorės.

Jis — tėvas trijų vaikų. Su savimturėjo ant rankų dukrelę metų amžiaus. Pirm Morrisonas save apipylė gazolino ir karasino žibalo skysčiumi, tai mergaitę padėjo nuošalyje.

Po Morrisono susideginimo jo žmona pareiškė:

Kaišiadorių naujas klijų fabrikas

Prieš trejus metus šalia baigiančios atgyventi savo amžių Kaišiadorių klijų imonėlės pradėta modernaus fabriko statyba. Technologinius įrengimus naujai imonei atsiuntė Lenkijos Liaudies Respublikos firma "Cekop".

Išaugo mechanizuotas sandėlys, baigta įrengti geležinkelio atšaka nuo magistralinio kelio, šalia fabriko pastatytas sudėtingas valymo įrengimų kompleksas.

Kaišiadorių klijų fabriko kompleksas užbaigtas. Naujasis klijų fabrikas beveik penkis kartus pagesnis už iki šiol veikusį, gamins granuliuotus klijus, techninius riebalus, o žemės ūkiui — pašarinius kaulamilčius.

Iš Kubos išvietinti ir JAV biznis

Key West. — Kai tik Kubos vyriausybė paskelbė, kad išleis tuos kubiečius, kurie norės išvykti į JAV gyventi, tai subruzd Jungtinių Valstijų laivelių savininkai.

Jie siunčia į Kubą savo laivelius ir už brangų mokėstį kubiečius gabena į Floridą. Per trumpą laiką JAV kraštų apsaugos laivai jau suėmė virš 20 tokių laivelių ir baudžia jų savininkus.

RYGOJ NUTEISĖ KARO PRASIKALTĖLIUS

Ryga. — Latvijos Aukščiausio Teismo nuteisė penkis karo prasikaltėlius mirti. Jie buvo teisiama už nužudymą 15,000 žmonių. Absentijoje teisė tris, jų tarpe B. Maikovskį, kuris gyvena JAV, ir visus nuteisė mirti. Vienas iš teisiamųjų gavo 15 metų kalėjimo.

Jungtinės Tautos, N. Y. — Sulaukęs 79 metų amžiaus mirė Jungt. Tautų korespondentas Max Beer.

"Šiandien Normanas atidavė savo gyvybę išreiškdamas protestą prieš didelius gyvybių nuostolius, prieš žmonių kančias Vietname. Jis užprotestavo prieš mūsų vyriausybės gilų militarinį įsivėlimą į tą karą. Jis žuvo, bet visi kiti piliečiai privalo prabilti prieš mūsų šalies karo veiksmus".

Morrisonas buvo kvakerių ("quaker") religinės sekto narys, kurie priešingi karui. Jis pasekė Vietnamo budistų vienuolius, kurių nemažai jau gyvų susidegino protestuodami prieš JAV intervenciją ir karą.

JAV išleis šnipo atsiminimus

Washingtonas. — Lapkričio mėnesį bus išleisti Olego Penkovskio atsiminimai. Prieš porą metų TSRS vyriausybė seusekė, kad jis šnipauja Vakarams, jį nuteisė ir suėmė.

Dabar JAV Centralinė Zvalgybos Agentūra sako, kad jis buvo labai svarbus šnipas Tarybų Sąjungoje, nes perdavęs apie 5,000 įvairių pranešimų, jų tarpe ir apie TSRS raketą Kuboje.

Minėtos agentūros žmonės tikrino atsiminimus, kad juose nebūtų atskleista agentūros veikla.

TSRS IŠSOVĖ 13-KOS TONŲ SATELITĄ

Maskva. — Lapkričio 2 dieną Tarybų Sąjungos mokslininkai išsovė į kosmosą 26,900 svarų satelitą "Proton"-2. Jis per 93 minutes apskrieja Žemę nuo 119 iki 396 mylių aukštyje. Tai didžiausias satelitas iki šiol iš visų išsautų.

NUSIZUDĖ ŽYDAS KLANIETIS

Reading, Pa. — Čionai klaniečių gyvenamame name nusišovė žydų tautos klanietis Danielis Burros, 28 metų amžiaus. Jam nusišoviant name buvo keli kiti klaniečiai.

Burros paskilbo vesdamas prieš žydus ir negrus "kryžiaus karą".

KUBOS PABĖGĖLIUS PUOLĖ LAKŪNĖS

Key West, Fla. — Iš Kubos pabėgėlis Luis Medina Perez, 21 metų amžiaus, gyvenęs Union City, N. J., su ginklu ore puolė lėktuvo lakūną ir norėjo priversti jį kristi į Kubą. Bet lakūnas ir mechanikas su kirviu įveikė užpuoliką.

Perez pasakoją, būk jis iš Kubos norėjo išvežti savo gimines. Dabar jis po \$25,000 kaucijos laukia teismo.

Ammanas. — Izraelio ir Jordano kariai apsišaudė.

Lietuvio žurnalisto apsilankymas ir įspūdžiai mūsų Kentucky valstijoje

(Pabaiga)

Koridoriuje prie sienos iškabintas skelbimas apie šaukiamą kažkokios "Pietų darbininkų sąjungos" vietinės organizacijos susirinkimą. Skelbimą pasirašęs jos sekretorius ir išdėtininkas Granvilis Eversolas. Tai kompanijos sukurta streiklausių organizacija. Klausime valdytją, ar negalėtu-me pasikalbėti su Eversolu. Nepasakdamas galvos, jis atrėžė:

—Jeigu jums reikia, tai patys ir ieškokite.

➤ **Ieškome!**

Tačiau surasti Eversolą pasirodė ne taip lengva. Užklausti žmonės sako, kad jis tik ką išvykęs namo. Važiuojame paskui jį. Namai, kuriame jis gyvena, atrodo visai neblogoi.

Beje, parduotuvės vedėja pasirodė esanti Eversolo žmona — taigi, abu patikimi kompanijos tarnai. Buvusi namie Eversolo dukterė pasakė, kad tėvas ką tik išvažiavęs atgal į kasyklą. Ir mes sukame atgal, bet ir vėl niekas sakosi jo nematęs.

Mums besizvalgant, priki- bo sargybinis, teiraudama- sis, ką mes čia veikiamo.

—Norime pakalbėti su Eversolu, — atsakome.

—O leidimą ar turite?

—Žinoma, turime, — už- tikriname jį.

Po poros minučių sargy- binis pristato mums suodi- ną, matyti, vos tik išėjusį iš kasyklos, angliakasi. Tai ir yra Eversolas. Norime pa- sivedėti jį į šalį, kad galė- tume niekieno netrukdomi pasikalbėti. Bet sargybinis seka iš paskos ir stengiasi nepraleisti nė vieno žodžio.

Pasikalbėjimas

Kreipiamės į Eversolą, sakdami, kad dar nesame girdėję apie "Pietų darbi- ninkų sąjungą" ir norėtu- me sužinoti apie ją ką nors daugiau.

—Vaikiniai,—sako jis, bai- mingai žvilgčiodamas į šalis, — aš nieko nežinau.

—Bet mes neatstojame, aiš- kiname, jog klausiamo ne apie kasyklą, o tik apie "Pietų darbininkų sąjungą."

—Aš nieko nežinau apie šią sąjungą, — vėl neramiu balsu taria Eversolas.—Pa- sikalbėkite su jos viceprezi- dentu. Jis kaip tik dabar yra čia.

Eversolas rodo mums ne- toliese už kampo stovintį su keliais kitais vyrais ruda- plaukį žmogų. Kreipiamės į jį. Jis pasisako esąs są- jungos antrasis viceprezi- dentas. Bet kai jis išgirsta, kad mes norime žinių apie šią sąjungą, piktai atkerta:

—Aš žinau, ko jūs norite. Bet to, ko norite, jūs iš ma- nęs negausite. Tariant šiuos žodžius, jo pagurklis išspū- tē, veidas paraudo.

Matyti, greta stovėjusi jo dukterė rimtai įvertino padė- tį. Pajutusi, kad reikalai krypta blogon pusėn, ji tuoj pati įsikibo jam į pa- rankę, sakydama:

—Nereikia, tėvai, einame į mašiną, važiuojame.

Na, mes irgi nelaukėme, tuoj paskubėjom sėsti savon- nišio ir kuo greičiausiai įjungėme motorą. Taip bai- gėsi mūsų pastangos pasi-

kalbėti su streiklausių or- ganizacijos vadovais. Pasi- rodė, kad jie bijo tiesos. O tiesa—ne jų pusėje.

Gelbėjimasis nuo bado

Daugeliui vietos gyventojų, neturint darbo, vienin- telis išgelbėjimas nuo bado mirties yra vadinamieji maisto talonai. Jais laiko- si maždaug pusė abiejų šių grafyčių gyventojų. Tai savotiški dviejų dolerių ir pusės dolerio vertės talonai. Jie skirtingų spalvų. Įstai- gos, skirstančios juos, dar- buotojai paaiškino mums, jog tai padaryta todėl, kad daugelis gyventojų neraš- tingi ir skiria talonus tik pagal spalvą.

Su šiais talonais galima gauti už atitinkamą sumą maisto produkto, pagamin- tų Jungtinėse Amerikos Valstijose. Iš importuotų prekių už juos duodama tik arbata ir kava.

Beje, kaip pastebėjome, kai kurių prekių kainos čia aukštesnės negu New York- ke. Antai, pienas branges- nis beveik visu trečdaliu. Ne be reikalo vietos gyven- tojai sako, kad pragyveni- mas čia brangesnis, negu bet kurioje kitoje šalies vie- toje.

Betgi maisto talonų nie- kas neduoda nemokamai. Jūs reikia išsipirkti, sumo- kant dalį jų vertės. Girdi, mokėdami žmonės ne- jaus taip ryškiai, kad čia jiems teikiama iš- maldai, ir tai patenkins jų savigarbą. O pinigų tie žmonės dažniausiai neturi, ir reikia skolinti. Bet šią skolą vėliau reikia gražinti. Pinigai reikalingi sumokėti buto nuomai, sumokėti už elektrą, vandenį, kurą, o taip pat drabužiams, avaly- nei nusipirkti.

Ką jie gauna?

Vieniša angliakasio našlė Francis Hager, gyvenanti Lotero gyvenvietėje netoli Hazardo, papasakojo, kad ji gauna maisto talonų 12 dol- vertės maisto produktams per mėnesį. Kad būtų aiš- kiau, ką tai reiškia, pridė- kime, kad kvorta pieno ten kainuoja 32 centus, o svaras duonos — irgi ne mažiau.

Už talonus ji turi dar su- mokėti du dolerius, kurių neturi. Beveik kasdien ji vėksta autobusu į Hazardą, bilietas į vieną pusę kainuo- ja 25 centus. Ne mažiau kaip du dolerius per mėne- si tenka mokėti už elektrą. Vandens neįsivedė, nes už vandenį reikėtų mokėti \$4.95 per mėnesį, o kas turi vo- nią, moka dar du dolerius. Yra dar ir kitų išlaidų. Klausaisi jos pasakojimo, ir galvoti: kaip ji dar ant ko- jų laikosi!

—Gerai, kad šiek tiek pa- deda kaimynai, — tartum atspėjusi mūsų mintis, sa- ko Francis Hager, — o tai būtų visai neįmanoma gy- venti.

Mes sužinojome, kad ji iš- tisis mėnesius tegalėjo val- gyti tik viena kartą per di- eną. Ir taip čia gyvena dau- gelis.

Valdžios skiriamos lėšos

Didžioji dalis lėšų, kurias federalinė valdžia assignuo- ja "kovaui su skurdu" Appa- lachian rajone, skiriama plentų tiesimui ir gerini- mui. Bet tai gali duoti dar- bo tik trumpam laiko tar-

pui. Ten gauna darbo pir- moje eilėje daugiavaikių šei- moje tėvai pagal vadinamą "bedarbių tėvų programą." Siekiant padėti žmonėms tinkamai pasiruošti, kad ga- lėtų tikėtis gauti darbo pra- monėje, organizuojamas ne- didelių jų grupių perkvalifi- kavimas.

—Tačiau aš neteikiu tam daug vilties, — sako senas angliakasy pensininkas Edvardas Tarpas, aktyvus darbininkų judėjimo daly- vis. — Jeigu žmogus turi 40-45 metus, jam vis tiek bus sunku gauti darbo pra- monėje.

Šiuose rajonuose pasta- raisiais metais gan dažnai pasitaiko, jog šeimos išsi- skiria vien tik tam, kad ir

vyras, ir žmona galėtų gau- ti pašalpą, kad tuo būdu būtų lengviau išlaikyti vai- kus. Tik savaitės pabaigoje tokia šeima susirenka vie- noje vietoje. Taip čia atsi- rado terminas — "savaitga- lio tėvas" ("weekend dad- dy").

Tiesa, ne visas Appalachi- an rajonas apimtas skurdo. Čia yra ir stambių pramon- nės centrų, kur dirba daug darbininkų. Ypač aštriai skurdas reiškiasi čia kai- miškose vietovėse, kuriose gyvena daugiau kaip pusė Appalachian rajono gyven- tojų. Betgi radikalių prie- monių padėčiai iš esmės pa- visi. — Tiesa, Viktorija pa- rengimui aukėjo maistą, o Ma- riutė darbą ir patalpą. Pirm sveciai ir viešnios skirstėsi, Julius Krasnickas surinko spaudos paramai \$25. Pinigai paskirti: "Vil- niai" \$15, "Laisvė" \$10.

Aukojo po \$5: A. J. Yur- ka, A. ir A. Salin, o J. Krasnickas \$3.

Po \$2: J. O. Gendrich, V. Mockaitienė, S. ir V. Kuz- mickai, J. Petraus ir J. Ba- ken. Po \$1: J. H. Bągdan ir M. Martin.

Viktorija taria visiems aciū už atsilankymą. Dėkui už aukas. Darskienė nuo- širdžiai padėkoja Brazaitie- nei už darbą.

LDS 55 kuopa turės pa- žmonį, kuris įvyks šeštadi- ni, lapkričio 13 d., LDS klub- e, 9305 St. Clair Ave. Pra- džia 5 val. vakare. Ragina- mi visi nariai dalyvauti ir publika kviečiama atsilan- kyti.

CLEVELAND, OHIO

Parama spaudai

Viktorija Darskienė, pa- sitarus su savo drauge Ma- riute Brazaitiene, pas- tarosios namuose surengė sveigą spaudos paramai. Susirinko gražus būrys draugu.

Visiems skaniai pasisoti- nus, Mariutė tarė keletą žodžių, pažymėdama, kad yra Juliaus Krasnicko ir Valerijos Kuzmuckienės gimtadienių sukaktis. Jų pagerbimui buvo sudainuo- ta "Linksmo gimtadienio!".

Visi labai maloniai laiką praleido. Viktorija pa- rengimui aukėjo maistą, o Ma- riutė darbą ir patalpą.

Pirm sveciai ir viešnios skirstėsi, Julius Krasnickas surinko spaudos paramai \$25. Pinigai paskirti: "Vil- niai" \$15, "Laisvė" \$10.

Aukojo po \$5: A. J. Yur- ka, A. ir A. Salin, o J. Krasnickas \$3.

Po \$2: J. O. Gendrich, V. Mockaitienė, S. ir V. Kuz- mickai, J. Petraus ir J. Ba- ken. Po \$1: J. H. Bągdan ir M. Martin.

Viktorija taria visiems aciū už atsilankymą. Dėkui už aukas. Darskienė nuo- širdžiai padėkoja Brazaitie- nei už darbą.

LDS 55 kuopa turės pa- žmonį, kuris įvyks šeštadi- ni, lapkričio 13 d., LDS klub- e, 9305 St. Clair Ave. Pra- džia 5 val. vakare. Ragina- mi visi nariai dalyvauti ir publika kviečiama atsilan- kyti.

Hartford, Conn.

Iš atsiabuviųjų Moterų Klubo pietų

Įspūdingi buvo pietūs. Hartfordo Laisvės choras tikrai sužavėjo publiką. Wilma Hollis išsireiškė, kad nors mes visi senstame, bet mes mylime dainas, tai ir dainuojame. Ji kvietė ir kitus stoti į chorą, nežiūrint senatvės.

Laisvės choras įdomus tuo, kad daug jo narių yra seno amžiaus, o balsai kaip jaunų. Pav., Ona Giraitienė dainuoja nuo pat choro įsikūrimo, o jos balsas, jei nematytum ją dainuojant, manytum, kad dainuoja jau- nuolė.

Patiekalų, man rodos, bu- vo per daug.

Tariu širdingą aciū gas- padinėms, choro vadovei ir visiems choristams.

W. J. Dūda

masis redaktorius savait- raščio "Literatūra ir Me- nas." Iki 1958 m. jis buvo "Pergalės" žurnalo atsakin- gasis redaktorius, o vėliau, susirgęs, vis tiek nenutrau- kė ryšių, bet raše ne tik šiems įvardintiems laikraš- čiams, bet ir JAV spaudai.

Už jo didelius literatūri- nus ir visuomeninius veiks- mus jis buvo apdovanotas Rėdovnosios karo I laipsnio, Raudonosios žvaigždės, dviem Darbo Raudonosios vėliavos ordinais ir meda- liais.

Kaip moteris, noriu tarti Elenai Šimkieni, Jurgui ir Agnei: turėjote gerą vyrą ir tėvą, kuris niekad jus ne- pamiršo, visuomet kiekvie- name laiške turėjo ką nors malonaus tarti apie jus. Turėjote garbingą tėvą ir vyrą, kurį laudis ir visa lietuvių tauta gerbė ir gerbs ilgai ilgai, — kuris pasiliks istorijos lapuose.

Worcester, Mass.

Iš Aido choro

Spalio 28-os vakarą ivy- ko choro pamokos, tai pasi- ruošimas į "Laisvės" meti- nį koncertą, New Yorke, lapkričio 14 dieną.

Aido choras nusitarė va- žiuoti autobusu, kad kartu ir mūsų meno mylėtojai ga- lėtų su mumis keliauti. Ži- nau, kad koncertas bus gražus, nes ne tik New Yorke ir Worcesterio Aido chorai dainuos, bet ir abie- jų chorų šaukieji solo ir du- etų talentai dalyvaus.

Iš Worcesterio mes ma- nom, išvažiuosim apie 8 val- ryto, nuo 29 Endicott St. svetainės. Būkit visi laiku.

Aido choras jau atliko vieną dainų maršrutą, tai įvyko spalio 22. Nors tą va- karą lijo ir buvo pusiau miglota, vistiek, gerai nu- važiuvom į Swampscott, Mass, visas choras, 4-mis mašinomis ir ten Tėvų ir mokytojų Suvažiavime, va- dovybėje Jono Dirvelio, gražiai jiems lietuviškai padainavome. Tenai omūs gražų dainavimą suvažiavi- mas gražiai priėmė karštais plojimais. Kelionė buvo tik apie 70 mylių ilgio.

Buvo išvykusios dvi mūsų jaunos daininin- kės į Chicago, Illinois, padainuoti dienraščio "Vil- nies" metiniame koncerte. Tai yra Irena Janulienė, so- prano, ir Aido choro pianis- tė Elena (Janulytė) Smith, alto. Jos abi šią vasarą dai- navo Lietuvoje. Skirtingose vietovėse ir per televiziją. Žinau, kad Čikagos meno mylėtojai nebuvo suvilii- jųjų gražių dainavimu.

J. M. L.

Liet. naftos - chemijos centras Jurbarkė

Kaunas. — Jurbarkas, kurio išplanavimo projek- tas ruošiamas Miestų sta- tybos projektavimo institu- to Kauno filiale, taps ne tik respublikos naftos-chemijos pramonės centru, bet ir vie- nu gražiausių šiuolaikinių miestų.

Jurbarko mieste bus trys mazge, kurioplotas bus apie 1,000 hektarų, pirmiausia įsikurs stambi naftos per- dirbimo įmonė. Jos staty- bai reikės sunaudoti 800 tūkstančių kubinių metrų gelžbetonio. Vamzdynų bei kitų technologinių linijų il- gis sieks 2,000 kilometrų. Įmonė aprūpins kuru šil- minį ūkį, pramonę, vandens ir geležinkelio transportą.

Tai padės kieto kuro sunau- dojimā respublikoje suma- žinti nuo 90 iki 5 procentų.

Jurbarka mieste bus trys gyvenamieji rajonai su 5-16 aukštų namais. Išaugs nau- jos mokyklos, Tarybų rū- mai, teatras, kultūros rū- mai, sportinis kompleksas ir daugelis kitų stambių statinių. Žalieji masyvai, parkai bus įrengti prie Ne- muno, vaizdingosios Mitu- vos pakrantėse. Miestą su pramonės mazgu sujungs stambi magistralė. Išsiplės keleivių uostas, į miestą at- pės nauja geležinkelio šaka.

Jurbarko išplana vi mo projekto autorius P. Janu- lis bei projekto vyr. ekono- mistas J. Daniulaitis ši stambių projektavimo darbą pasiryžę užbaigti šiais me- tais.

Naujas T. Sąjungos istorinis filmas

Maskva. — Tarybų Są- jungoje pagamintas naujas filmas **Salvė iš "Auros"**. Jis pašvęstas ruošimui ir pradžiai proletarinės revo- liucijos 1917 metais.

Filme figuruoja istori- niai asmenys, Stalinas ir ki- ti, kurie dalyvavo. "Auro- ra," tai Baltijos karo laivyno kruzeris, kuris sukilimo metu davė salvę į žieminių pa- locių, kuriame buvo buržu- azinė vyriausybė. Dabar tas kruzeris paverstas į re- volucijos muziejų ir stovi Nevos upėje.

Surasti XVI amžiaus senkapiai Lietuvoje

Ant Neries kranto, Šile- lio kaime, kasdami smėlį, Kauno "Aleksoto" stiklo fabriko darbininkai atrado neįprastų daiktų: žmogaus griaučių, namų apyvokos daiktų, kirvukų ir ginklų liekanų. Apie radinį buvo pranešta Kauno Istorijos muziejui. Atvykusi muzie- jus archeologų grupė pa- prašė darbininkų sustabdy- ti smėlio kasimą ir pradėjo nuodugnų tyrinėjimą.

Aptikta senovės lietuvių laidojimo vieta. Archeolo- gės S. Gabriūnaitės nuomo- ne, čia buvo laidojami žmo- nės XVI amžiuje. Iki šiol jau atkasta daugiau kaip 90 kapų. Juose daugiausia randama titnaginių skiltu- vų, kirvukų, peilių, raktų, auskarų, kardų, iečių ir ki- tovykų bei namų apyvo- kos liekanų. Nors tuo metu Lietuvoje jau buvo krikščio- nybė, bet mirusieji, dau- giausia neturtingi žmonės, palaidoti pagoniškai.

Atkastas vienas įdomus kapas. Jame palaidoti neį- prastu būdu du vyrai—jie gulėjo kniūpstį. Prie jų at- rasti du kalavijai, peilis, ie- ties galas padėtas ne šalia vyru, bet įbestas į vieno pe- tį. Spėliojama, kad tai nu- baustas tėvynės išdavikas.

Senkapiai tyrinėjami to- liau. Aiškinant jų praeitį, nustatant palaidotų žmonių amžių ir net ligas, nuo ku- rių mirė, Istorijos muzie- jus darbuotojams talkinin- kavia ir Kauno medicinos instituto docentas J. Nain- nys. Pagal kaulus laborato- riniu būdu nustatyta, kad daugumos čia palaidotų žmonių amžius buvęs 50-60 metų.

"Tėvynės balsas"

KLANIEČIAI PERKA DAUGIAU GINKLŲ

Washingtonas. — Prieša- merikinio komiteto klanie- čių apklausinėjime paaiškė- jo, kad vėlesniu metu pietų valstijų klaniečiai daugiau perka ginklų.

Buvo įrodyta iš laikraš- čių iškarpomis, kad jie daug jų pirko iš Beacon Gun Works Co., kurios fab- rikas yra Wilmington, De- laware.

ANGLIJA PANAIKINO MIRTIES BAUSMĘ

Londonas. —Lordų tary- ba 169 balsais prieš 75 už- gyvė parlamentu nutarime panaikinti mirties bausmę. Anglijoje nuo 1818 metų, kada buvo įvesta mirties bausmė, 220 žmonių buvo pakarta, o 808 kitaip nužu- dyta.

J. A. Bekampis

Mano atsiminimai iš gyvenimo Jungtinėse Valstijose

(Tęsinys)

Jie nesirūpino darbininkų būvio pagerinimu. Ta uniija buvo tik iš vardo. United Garment Workers uniija buvo ne darbininkų, bet darbdavių uniija. Kai kurios fabrikantų firmos turėjo ant drabužių uniijos ženklą, tai darbininkai, kurie dirbo prie pagaminimo tu drabužių, buvo priversti priklausyti prie United Garment Workers uniijos ir turėjo mokėti jai mėnesinę duoklę—tai ir viskas.

Chicago kriauciū dirbo labai blogose sąlygose. Dirbo 60 valandų savaitę. Gal desimta jų dalis gavo mokėti nuo savaiciū, o visi kiti dirbo nuo kavalkū, ir kurie dirbo nuo kavalkū, išdirbdavo iki 65 ir net iki 70 valandų per savaitę. Nors kriauciū dirbdavo ilgas valandas, bet jų ūdarbis buvo mizernas. Darbo sąlygos blogos. Išnaudojimas kuo didžiausias. Didesniam darbininkų išnaudojimui fabrikantai pristatė ant kiekvieno žingsnio formanų ir formanėlių. To dar neužteko. Kada darbdaviai pastebėjo darbininkų nepasitenkinimą, bruzdėjimą, tai savo interesams apsaugoti prisisamdė valkatų-piktadarių, kurie šnipinėjo, slampinėjo iš dirbtuvės į dirbtuvę ir tėmijo kiekvieną darbininkų pasijudimą, kiekvieną pasipriešinimą. Siūvėjai tapo darbo vergais. Kurie išdirbdavo pasipriešinti formanams, tuos mesdavo iš dirbtuvės laukan. Ne tik mėtėdavo iš dirbtuvės, bet padėdavo juos ant juodo listo, ir rūbų siuvimo asociacijos dirbtuvėse toks darbininkas jau negaudavo darbo.

Štai faktas kad ir su manimi. Aš nebuvau didelis, žymiu veikėju, bet manyje buvo kovingumo, pasipriešinimo dvasia, ir teko pakalbėti pirmutiniame organizaciniame susirinkime, tai neužilgo tapau ateistas iš Hart-Schaeffner-Marx dirbtuvės. Gaunu darbą toj pačioj firmoj, tik kitame aukšte. Už kelių dienų ir iš šitos dirbtuvės atleido, nelaukdami nei šeštadienio, kaip paprastai darbininkai yra atleidžiami iš darbo. Man buvo sakyta, kad neatlieka darbo, kaip reikia.

Tuo laikū darbai ėjo gerai, buvo lengva darbą gauti bile kur. Aš gavau darbą tame pačiame pastate, bet už kelių dienų ir iš šitos dirbtuvės mane išvarė. Nuo paskutinio mano išmetimo iš dirbtuvės pasidarė aišku, kad aš padėtas ant juodo listo ir kad aš negaliu dirbti rūbų fabrikantų asociacijos dirbtuvėse. Man teko ieškoti darbo mažesnėse dirbtuvėse, kur šnipai neslampinėjo.

Gavau darbą nedidelę lenkų dirbtuvėlę, kurioje dirba apie 18 darbininkų. Čia aš buvau laisvas nuo šnipų—jų ranka čia manęs nepasiekė. Kontrakcinėje dirbtuvėje nebuvo taip gerai ir patogiu dirbti, kaip fabrikantų dirbtuvėse, bet ir čia buvo galima užsidirbti beveik tiek pat, kaip ir didelėje dirbtuvėje, tik kartais pritrūkdavo darbo ir nereikėjo dirbti po Pinkertono būžnu.

Rūbų fabrikantai, prisisamdę šnipų ir mušeikų, tikėjosi sužlugdyti darbininkų kovingumą ir pasipriešinimą. Bet kuo daugiau jie darbininkus engė ir išnaudojo, tuo daugiau kilo pas darbininkus kovingumo dvasia.

Tais laikais, nors ir gyvavo kriauciū industrijoj uniija po vardu United Garment Workers Union, ji gyvavo tik iš vardo. Štai kodėl visoj šalyj uniijoj buvo tik apie 6,000 narių.

Uniija buvo susirišusi su Amerikos Darbo Federacija, kurios prezidentas buvo Samuelis Gompersas.

Vyriskų rūbų amate dirbo ne mažiau, kaip 10 skirtingų tautybių darbininkų, ir visi ateiviai, kurių tarpe buvo daug pabėgėlių iš Rusijos. Daugelis iš jų dalyvavo 1905-06 metų revoliucijoj. Rusijos revoliucionieriai, tai ir buvo tas akstinas, ta žiezirba, kuri sukėlė gaisrą kriauciū tarpe. Nežiūrint darbdavių atakų ir teroro, jie neišsigando. Jie vedė agitaciją tarp kriauciū ir kvietė juos organizuoti iš uniij. Pradžią padarė lietuviai preseriai.

Nepasitenkinimas plito ne tik tarp kriauciū, bet ir tarp kirmėjų (“katerių”), kurių tarpe bruzdėjimas augo ir buvo užmegzta organizacija. Visi, kurie buvo daugiau apsišvietę, suprato, kad tik veikdami organizuotai galėsim kovoti su darbdaviais ir pagerinsime savo būklę.

PHILADELPHIA, PA.

Kaip buvo iš pradžių, taip bus ir ant pabaigos

Praėjo virš 50 metų, kai esu buvęs bažnyčioje. Idomavau, kaip dabar ten viskas atrodo. Pasitaikė, kad mirė senas prietelius, laisvai protavęs jaunystėje. Jaunesnioji jo šeima tebėra jungiama visokių “priepuolių” su bažnyčia.

Taip tai laidotuvių proga būrys laisvų žmonių patekome į bažnyčią. Idomu, kaip katalikiškosios tikybos verslas suprastonintas, visai bizniškas. Seniau kunigai įkalbinėdavo, kad mirusiam laisvamaniui bažnyčios ir kapinių (žinoma, parapijinių) durys uždarytos.

Dabar mirė laisvamanis, neparapijonas Kazimieras Grimašauskas, sulaukęs virš 75 metų. Parengtas pas laidotuvių direktorių Juozą Kavaliauską. Iš vakaro į koplytelę susirinko nemažas būrys jo prietelių, laisvų ir tikinčių. Čia pribūna ir kunigiokas su maldomis ir aplaisto “šventuojų vandenėlių.” Ryte, prieš išvežant į kapines, kunigiokas vėl su tokiu pat darbeliu triūsėsi aplink bedievį.

Vežimas bažnyčion, ir vėl maldos, vandeniu aplaistymas, dūmais aprūkytas. Kapinėse vėl tas kunigėlis panašiai darbuojasi.

Palydovų būrys skaitlingas. Vieni tyliai poteriauja, kiti liūdnei tėjima, kas čia ir kodėl taip daroma, kuomet K. Grimašauskas jau nebe gyvas, nieko nežino, kas su juo daroma?

Taip, prisiminiu katalikų kunigų didelę apgaulę ir mano vaikystės laikais. Kuomet kūdikis tik užgims-ta, jis neturi jokio supratimo apie jokus dievus, velninius, dangiškašias “gražybes.” Kunigai įsako atneš-ti pas jį apkrikštyti. Kunigas vaiko velnius ir su tuo

vandeniu ir tepalais, ir dar ko, — klausia kūdikio, ar atsižadi šėtono? Už kūdikį turi atsakyti krikšto “tėvai.” Taip padaromas kataliku, velniai nuvaikyti. Ir visokiausiomis priemonėmis augančiam vaikučiui įkalbama, kad jis turi dušią ir geriausią tikėjimą...
Apgavystė, nors legalizuota, bet tiesiog begėdiška. Kūdikis tik gimęs jau turi pasmerkti velniukus ir užgirti katalikų tikėjimą, kuomet tu tikėjimų ir dievų yra taip daug. O mirusį bedievį vėl gražina katalikų dievui ir, žinoma, siunčia “dangun” už gerus pinigus.

Daug katalikų mėgsta pajukauti iš negrų dvasininko Father Devine, kuris jau suaugęs pasiskelbė dievu. Susibūrė daug pasekėjų. Jis didžiai pralobė. Turėjo daug “angelų,” gražią baltą žmoną. Mirė jau būdamas milijonierium. Bet jis mirusių bedievių nedarė savo “angelais.”

Kazimieras Grimašauskas išgyveno šioje šalyje virš 50 metų. Lietuvoje gimęs ir augęs netoli Anykščių. Čia pakilo liūdesyje sesutė Puo-tienė, sūnų, Charles ir dukrą Agnes, taigpi keletą anūkių. Prieš keletą metų jį pakirto paralyžius (stroke) dabar vėl pasikartojo. Tas ir buvo mirties priežastimi.

K. Grimašauskas priklausė prie Lietuvos Respublikonų klubo. Buvo nuo senų laikų “Laisvės” skaitytojas ir rėmėjas.
Gaila netekus malonaus draugo darbininko, o šeimai nuosirdaus tėvuko.

Labai nava tna atrodo, kad kuomet taip aukštai pakilo mokslas ir erdvų pažinimas, šių laikų religiniai monelinkai pasidaro puikų biznį iš žmogaus gyvenimo pradžių ir pabaigos, kuomet jis jau nebegyvas.

Južintiškis

So. Boston, Mass.

Spalio 24 d. įvyko parengimas Lietuvos Piliiečių Klubui minėjimui ALDL 50 m. sukakties.

Atsilankė apie 50 svečių. Gaspadinės — J. Rainardienė, M. Kvietašas, P. Žukauskienė ir L. Plutienė — buvė rėjos ir aptarnautojos tų skanių pietų, už kuriuos jos norėjo tik \$1,50, bet vienas iš publikos sušuko: “Pietūs yra skanūs, draugai, užsimokėkite po \$2.” Rainardienė paklausė: “Ar visi sutinkate po \$2 užsimokėti?” Didžiama pakelė rankas, kad sutinka. Tokiu būdu visi užsimokėjo po \$2 ir užtektinai gavo vištienos su grybais, žalumnyje, kužant į ligoninę mirė. Spalio 19 d. mirė Joseph Tamulevich.

Man berašant šiuos žodžius, iš Lawrenceus pranešė, kad mirė Palionija Tamulis. Pirmiau ji buvo Kiaulėnienė. Kiaulėnas buvo mano pusbrolis, o Afemijos Kodienės brolis. Ji paliko sūnų Vitį Kiaulėnų ir kelis anūkus. Jos pirmas ir antras vyras jau seniai mirė.

E. Repšys

Roma. — Giuseppe Saletti paskirtas didžiausio Italijos keleivinio laivo “Michelangelo” kapitonas. Laivas yra 45,900 tonų įtalpos.

Worcester, Mass.

Mūsų kolonijos vasariniai parengimai, kurie tęsėsi visą vasarą gražiajame Olympia Parke, užsibaigė.

Čiū vietos ir apylinkės lietuviams, kurie per visą vasarą skaitlingai tyrė ore laiką praleido ir tuo pat davė gražios medžiaginės paramos. Šiemet parką ir biznio įstaigą prižiūrėjo ir tvarkė Jonas Petkūnas su pagalba kitų parko rėmėjų, todėl ir liko gražaus pelno kitų metų veiklai.

Uždarus parką, žmonės porą savaiciū neturėjo kur laiką praleisti, susieiti ir pasidiskuoti įvairiais klausimais.

Bet Olympia Parko savininkė Lietuvos sūnų ir dukterų draugija turi namą mieste, lietuvų apgyventame centre, kuriame vietos lietuviai praleidžia žiemos laiką, lankydami įvairius draugijų parengimus. Šis namas yra skirtingesnis negu Olympia Parks. Šio namo užlaikymas daug kainuoja, ypač žiemos metu.

Spalio 31 d. įvyko pirmas parengimas, kurį suruošė keturi namo entuziastai, duodami skanūs pietūs višioms atsilankiusiems. Oras pasitaikė gražus, tai ir žieminis namo atidarymas paviko gerai. Daug gražios publikos atsilankė ir liks gražios paramos namui. Rengimo komiteto pirminkė laike pietų pranešė šio parengimo tikslą ir sakė, kad keturi šio namo entuziastai visais išlaidais padengs ir visas pelnas eis namo palaikymui, kad nesireikėtų jo parduoti, nes jį dar gali vietos pažangiam judėjimui daug metų tarnauti.

Teko nugirsti, kad ateinančių sekmadienį ir vėl bus duodami skanūs pietūs, kuriuos rengia dvi namo entuziastės. Todėl prašome užmiršti — lapkričio 7-ą d. 1 valandą ateiškite patys ir šį puikų banketą-pietūs.

Dzūkų Dėdė

Aido choras laiko specialias pamokas ir rengiasi važiuoti į “Laisvės” koncertą duoduoti lapkričio 14 d. Jau turi nusisamdę didelį busą, kuriuo kartu galės važiuoti ir pašaliečiai. Vaziuosime dainuodami!

Brockton, Mass.

“Laisvės” vajas

“Laisvės” vajas jau prasidėjo, bet kol kas dar eina lėtai. Vienam dirbti vajuje yra sunku. Prašau pagalbos, padėkite kas galite gauti naujų skaitytojų, taipgi atnaujinate prenumeratą. “Vilnis” ir “Liaudies Balsas” taip pat prašo pasidarbuoti.

Čionai yra apsigyvenusių nemažai lietuvų, atvykusių po Antrojo pasaulinio karo. Daugumoje jie yra suklaidinti “vaduotojų” spaudos. Reikia kalbinti ir juos, kad užsirašytų darbininkų ską spaudą, tai tada žinos teisybę apie Lietuvą.

Minėjo sukaktį

Spalio 23 dieną Lietuvos Tautiško Namo viršutinėje svetainėje įvyko sidabrinės sukakties paminėjimas vedybinių gyvenimo Alfonso ir Josafinos Skirmantų.

Svečių atvyko apie šimtas. Stalai buvo gražiai parengti, jubiliatams pateik-

tas gražus “keikas”. Grojo orkestras. Susirinkę iškilmingai baliavojo ir jubiliatams daug laimiu linkėjo.

Skirmantai yra geri ir draugiški žmonės. Jie ilgai gyveno Brooklyne, kur turėjo užeię. Montelloje gyvena apie 13 metų, yra “Laisvės” skaitytojai. Aukomis remia visus svarbius reikalus, priklauso prie LLD, skaito knygas.

Parengimas

Pirmas šių metų rudeninis parengimas įvyks šeštadienį, lapkričio 13 d., Lietuvos Tautiško Namo viršutinėje svetainėje, 668 N. Main St. Pradžia 7 val. vakaro. Rengia Montello Dailės Vyrų grupė. Įžanga tik 50 centų. Kviečia skaitlingai atsilankyti.

George Shimaitis

Baltimore, Md.

LLD parengimas ir naujienos

LLD 25 kuopa rengiasi paminėti 50 metų sukaktį nuo šios draugijos sutvėrimo. Tam reikalui ruošia pietūs, kurie įvyks sekmadienį, lapkričio 21 d., Michels svetainėje, 2219 Pratt St. ir kampas Forrow St., įėjimas nuo Forrow gatvės, pradžia 2 valanda.

Lietuvių Literatūros Draugija susitvėrė tada, kada iš Lietuvos buvo daug suvažiavę lietuvai, kuriems mokslas buvo labai reikalingas. Draugija atliko svarbų darbą leisdama mokslų, istorijos, sveikatos ir kitokiais klausimais knygu, ruošdama kultūrinius parengimus.

Visus kviečiu atsilankyti į šį parengimą, būsite pilnai pasitenkinę. Tikimės turėti svečių iš Philadelphia, Readingo ir Chesterio.

Marylando valstijos apeliacijų teismas patvarkė, kad teisėjai į “Grand Jury” priimdami prisaiką neturi kartoti “dievo” vardo. Tas teismo patvarkymas panaikino ir tris kaltinimus prieš Mrs. M. Murray, kuri reikalavo panaikinti maldas mokyklose.

Dr. S. F. Yalles, sveikatos departamento vedėjas, paskelbė, kad šiemet visoje šalyje jau 20,500 žmonių papildė savižudybę. Jie buvo visokio amžiaus. Kas nors yra blogo su mūsų santvarka, nes gamta nesutveria žmogų blogą.

Marylando valstijoje šiemet automobiliai užmušė 586 žmones.

Išėjo nauji 1966 metų automobiliai. Kompanijos išleidžia milijonus dolerių jų garsinimui, kaip jie gražūs, greitai, galingi, didesni ir panašiai, bet apie saugumą ir apsaugojimą žmonių gyvybės nei žodelio.

John Balsys**JAV VIS DAUGIAU IŠLEIDŽIA PINIGŲ**

Washingtonas. — Numatoma, kad Jungtinių Valstijų vyriausybė nuo 10 iki 13 bilijonų dolerių daugiau išleis pinigų, negu buvo planuojama, rašo korespondentas E. L. Dale.

JAV padidintas išlaidas sudaro nuolatins jų besikišimas į kitų valstybių vidaus reikalus ir militarinę intervencija Pietų Vietnamė.

RU DEN Ė L I S

Rudeninė gėlės pabarius pražydo. Per rugių laukelį vasara nubrido. Nelauktasis svečias atkeliauja vėliai. Ką tu čia atrasi, mielas rudenėli? Vien tuščias ražienas, šermukšnius prie kelio Ir kasas žaliąsias tėviškės berželio. Tu puotaut pradėsi, raseles pabėręs, Ir pagels berželis šalčio neištveręs. Oi, kaip ledas šalios rasos rudenėlio, Suliepsnos it kraujas uogos šermukšnelio. Bet ir tu, sveteli, iškeliausi vėliai, Takelius pramynęs žiemai žiemuželi.

Lucija Baliukaitė

IX klasių mokinė Anykščių rajonas, Debeikių vid. mokykla

GYVENIMAS ŠAUKIA

Paskubėk! Paskubėk! Nestovėk! Juk gyvenimas šaukia visus. Kas Tėvynę darbas nuolat puošia, Pasitiks tą rytojau šviesus.

Matom: žengia šimtai darbininkų, Kyla rankos, sukibę tvirtai. Paskubėk! Savo brangią Tėvynę Kelk į saulę, mylėk ją karšta!

Leonora Valskytė

VIII klasių mokinė Ignalinos raj., Gubavos 8-metė mokykla

Avalon, N. J.

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

Kadangi trumpoj ateity Avaloną apeidžiame ir persikeliamė gyventi į 2619 So. 76th Street, Philadelphia, Pa. 19153, tai prie pirmutinės progos bus man malonu pažangiečius lietuvius ne tik Philadelphiaje, bet Camdene ir visoje plačioje New Jersey valstijoje atlinkyti—laikraščių vajuus reikalais.

Visi vajuus punktai bus paskirti Philadelphiaje.

J. A. Bekampis

Los Angeles, Calif.

Nepaprastas ir sėkmingas pobūvis spaudos naudai

Spalio 24 d. Danish Hall įvyko pažangios spaudos pamamai sambūrys su pietumis ir programa.

Nepaprastas, nes jį finansavo kilnių minčių pažangiečių Antanina Marcenkienė atminčiai jos mylimo gyvenimo draugo Kazimiero Marcenkaus, kurį staigi mirtis atplėšė nuo jos 1962 metų lapkričio 10 d.

Pokalbyje ji išsireiškė: Liūdesio ir vienatvės apgaubta, nuėjus prie jo kapo ramumą surandū ir lyg balsą, tokį švelnų, mintyse išgirstu: "Eik pažangiais takais, kuriais eina visi tavo draugai, kur šviečia saulutė šviesiai, ten laimė ir ramumą surasi. Kur žvaigždė rytuose kelią rodo—tai kelias darbo žmonių, kurio niekas jam nepastos". Ir taip pašalinu daug nuobodžių ir bevilių dienų. Veikiama to slaptingo balso ir ryžausi atlikti šį žygi, kad mano mylimajam būt ramiau išsėtis ir man ramiau, nes jis gyvendamas sekė tą žydrąją žvaigždę rytuose.

Acia d. Marcenkienei, pobūvis įvyko sėkmingas. Nežiūrint beveik 100 laipsnių karščio, publikos atsilankė gausus būrelis, kurių tarpe buvo ir garbingi svečiai iš Oaklando, Calif., C. ir A. Mugianiai, su kuriais kalbėt jauti jų draugiškumo šilumą. Negalima nežymėti, kad dalyvavo ir per daug metų ligos kankinti užsi- grūdinę pažangos kareiviai Charles Lewis-Levišauskas ir F. Shaling. M. Levišauskienė išpūdingai padėklavo eiles. Kalbėjo tik iš Lietuvos grįžęs K. G. Ur-

niežius. Jis daug teisybės pasakė apie Lietuvą. Ryšium su šiuo žygiu parinkta spaudai aukų. Aukojo: Ch. ir M. Lewis - Levišauskai \$15, S. F. Smith \$11.05. Po \$10 E. ir M. De m e n c i a i, Redland, Calif., A. ir D. Shultzai, Yucaipa, Calif.; A. T. C. Pečiulis \$3; C. ir A. Mugianiai, Oakland, Calif., \$2.

Po \$1: Bevardis, B. ir F. Shaling, K. P., A. Ciuberkis, Bush, E. Pielis ir F. Slenis. Su aukomis ir kitomis įplaukomis susidarė \$195. Paskirstyta sekančiai: "Vilniai" \$100, "Laisvė" \$70 ir "Liaudies Balsai" \$25.

Atsilankiusiems ir kuominors prisidėjusiems prie šio žygio, ypač A. Marcenkienei ir K. G. Urniežiui, varde LLD 145 kp. ir pažangios visuomenės, rengimo komisija taria širdingiausią aciu.

S. F. S.

Philadelphia, Pa.

Užkvietimas

Filadelfijos Socialinių Mokslų Forumas ruošia svarbų mitingą, kuriame kalbės įdomaus žurnalo "Political Affairs" redaktorius ir žymus ekonomistas Hyman Lumer. Mtingas įvyks lapkričio 19 d., penktadienio 8:30 val. vakare. Vieta: Bryn Mawr Room, 5th Floor, Philadelphia Hotel, 314 North Broad St. (prie Vine). Tema: "The New Technology and Future of American Labor."

Įėjimas \$1.00.

Mūsų skaitytojai ragina- mi skaitlingai dalyvauti.

Koresp.

Mirus

Petru W. Skiberdžiu
Miami, Florida

Lietuvių Socialis Klubas reiškia gilią užuojautą Petro žmonai Onai, jo seserims Amilijai Lapėnas ir Julijai Marazas ir jų šeimoms. Broliams Bob Skiberdis ir Joe Skiberdis ir jų šeimoms, ir pusbroliui Jokubui Garijonas, ir vienuolikai anūkų, taipgi visiems giminėms ir bičiuliams.

J. ir A. Balčiūnai	A. Bečienė
J. ir E. Sliškai	A. Martin
J. ir M. Koch	K. Aleksynas
J. ir N. Thompsonai	A. Puidokas
G. ir S. Danis	J. Andrews
J. ir R. Steponkevičiai	J. Smalenskas
A. Nevriuskas	V. ir M. Bovinai
Ch. ir N. Tamošiūnai	Ignas Urbonas
G. ir A. Mikitai	G. Suvak
Ch. ir M. Aimentai	W. ir A. Lack
A. ir S. Zavišai	M. Cvirka
J. ir O. Birštonai	A. Ragickas
K. ir H. Daulansky	T. ir A. Benny
R. ir M. Chuladai	J. ir M. Paukštaičiai
S. ir M. Urbonai	J. ir R. Ivanosky
J. Gužauskas	V. ir J. Stankai
G. ir K. Bendoraitis	

Pittsburgh, Pa.

Širdingas pakvietimas

ALDDL 87-ta kuopa kviečia visus bendrai su mumis dalyvauti mūsų su- ruoštame bankete prisimint mūsų apšvietos organizacijos — Lietuvių Literatūros Draugijos auksinį jubiliejų.

Banketas atsisub nedėlio, sekmadienį, lapkričio 15 (gal 14-tą), prasidės kaip 4 val. Adresas: LDS 160 kuopos name, 1317 Reedsdale St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bus skanių valgių, kuriuos pagamins patyrusios gospadinės.

50 metų veiklos mūsų LLD, 50 metų eigos mūsų pažangaus judėjimo Pitts- burghje ir apylinkėse būti- nai reik prisiminti, tai gra- žius metų skaičius pažangių lietuvių gražaus nuveikto darbo.

Taipgi dalyvaus pittsbu- rgiečiai Antanas Pipiras ir Mrs. Baliavičienė, kurie paskiausiu laiku lankėsi Lietuvoje, jie papasakos ką matė ir kaip jiems dabar atrodo Lietuva.

LLD 87 kp. Komitetas

Bridgeport, Conn.

Popietis pas hartfordiečius

Spalio 31 d. teko visą po- pietį praleisti gražioje su- eigoje, kurią suruošė Hart- fordo Moterų Apšvietos klubas, spaudos naudai.

Svečių buvo daug, visi buvome iki socialiai pavaišin- ti. Dainų programą išpildė Laisvės choras. Labai vy- kusiai sudainavo keletą dainų, choro vadovė sudai- navo solo dvi dainas, vieną lietuviškai, antrą angliškai.

Connecticut valstijos pro- gresyviams lietuviams ši chorvedė yra gerai žino- ma. Jau daug metų moko Laisvės chorą. Ji yra pran- cūzų tautos, gimus ir augus šioje šalyje, bet supranta ir gambiai moko lietuvių lietu- viškų dainų taip, kaip rei- kia.

Choras — nedidelė gru- pė, visi jau pagyvenę žmo- nės, o balsai, atrodo, gra- žūs, gerai harmonizuojasi, choras dainuoja gerai.

Vienas seniau trumpą laiką buvęs šio choro vadu man sakė, kad choro dainavi- mas jį nustebino, kad taip harmoningai gali sudainuo- nuoti. Jis sakė: nors jie amžiumi nejauni, bet su progresu žengia pirmyn. Taipgi jis pažymėjo, kad 38 metai kai Laisvės choras susitvėrė. Tada Conn. val- stijoje buvo keletas chorų. Visi pranyko, tik Laisvės choras pasiliko. Atrodo, Hartfordo draugai daugiau susidomėjo dainos menu ir chora galėjo palaikyti iki šiolei.

J. Strižauskas

So. Boston, Mass.

LLD 2 kp. banketas 50-jų metinių atžymėjimui nebu- vo sėkmingas. Pirmą, kad pervėlai buvo pradėta gar- sinti, o antra tai, kad dau- gelis mūsų žmonių, per- žengusių 70-tą slenkstį, ne- benori lipi į trečiąjį aukš- tą, nepaisant kas ten būtų rengiama.

Didžiausį kreditą reikia atiduoti mūsų darbščiau- sioms gospadinėms, kurios niekada nepavargsta ir ne- atsisako sunkiai padirbėti, kada tik būna svarbus rei- ka la s. Buvo pagaminta daug skanaus maisto, stalai papuošti gyvomis gelėmis ir iškeptas didelis gimtadi- nio tortas, su didele žvake, kuri reprezentavo 50 ma- žyčių.

Svečių ir viešnių buvo at- vykusių ir iš tolimesnių miestų, bet jie visi susėdo prie mažesnių stalų, palik- dami didžiulį, arba taip va- dinamą garbės stalą tuščią.

Svečiams skaniai pasiva- šinus, tvarkos vedėjas D. S. Rainardas paprašė A. Kan- drašką ir E. Repšienę ką nors papasakoti iš įvyk- sios LLD konferencijos, New Yorke.

E. Repšienė savo kalboje labai aukštai įvertino vė- liausiai išleista knygą "Li- thuania Past and Present" ir patarė visiems kuo dau- giausia jos egzempl. įteikti miestų ir mokyklų bibliote- koms, kur žmonės galėtų ją gauti ir skaityti. A. Kan- draška sakė, kad šiais me- tais LLD, nors neturi tiek daug narių, kai seniau turė- jo, bet knygų daug daugiau išleido, negu kad kada nors pirmiau į vienus metus. De- legatų raportams pasibaig- us, vienas iš svečių papa- sakojo, kad knygoje yra paklaidų. Jis atkreipė ati- dą į "Lithuania Past and Present", nurodė d a m a s, kad toje knygoje Tarybinė Lietuva yra padaryta tris sykius didesnė, negu kad tikrenybėje yra. Jis taipgi atkreipė atidą į žemėlapi, su kurio pagalba mažai ką gali susirasti. Delegatai sa- kė, kad spaudoje įvyko klai- dų dėl stokos patyrusių darbininkų ir per daugybės darbų.

R. Niaura

Singapūras. — Javoje plečiasi susirėmimai tarpe Indonezijos armijos dalinių ir komunistų.

Pranešimas

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, Lapkričio-Nov. 13 dieną, 2 val., svetainėje 1154 N. 4th St. Nariai kviečiami į šį susirinkimą, be kito svarbių reikalų, atsiminti jau seniai laukiamas knygas, LLD 50 metų veiklos istoriją. Tai įdomus d-ro Petrikos aprašymas mūsų draugų praecities ir dabarties veiklos.

Valdyba (87-88)

SVEIKINAME

ALDDL 66 kuopos nariai sveikina Lietuvių Literatūros Draugiją su 50 metų sukaktimi. Linkime daug sėkmės knygų išleidime. Draugijos turtas—apšvieta. Lai gyvuoja ilgai ši gar- binga Draugija.

A. ir P. V. GASPARAI
ONA DAUKSIENĖ
APŠVIETOS MYLĖTOJAS

Gran Rapids, Mich.

Philadelphia, Pa.

"Laisvėje" spalio 29 dieną buvo rašyta apie susir- gimą drg. Chas. Zalner ir išvežimą į Jefferson ligoni- nę, bet ten įvyko klaida, nes pasakyta, kad ligoninė yra 118 Walnut St. Turėjo būti: Walnut St. ir 11th St.

Jis dabar perkeltas į kambarį Nr. 235. Bet jis sunkiai serga, tai pašalinii lankytojų neprileidžia, taipgi prašo neskambinti ir te- lefonu.

Seraga drg. U. Sapranau- sienė, kurios namų adresas yra 1003 Randolph St., o te- lefonas MA 7-1907. Ji svei- ka būdama kiekvienais metais dalyvaudavo "Lais- vės" vajuose. Dabar yra rimtai susirgusi.

Jos draugas taip pat rim- tai serga. Jis ilgai buvo li- goninėje, neteko vienos ko- jos per operaciją, tai dabar abu serga. Linkiu jiems at- gauti sveikatą.

P. Walantienė

Philadelphia, Pa.

Pataisa

"Laisvės" 86 numeryje mano korespondencijoje yra pasakyta, būk protes- to susirinkime nuo miesto salės... "susirinko žmonių net iki Pennsylvania uni- versiteto".

Turėjo būti, kad spalio 15 dieną buvo organizacinis susirinkimas, o spalio 16 dieną maršavimas nuo miesto salės iki Penn. uni- versiteto. U n i v e r s i t e t a s nuo miesto salės yra už 21 bloko.

J. Kaspariūnas

Nuo Red. Rašant kores- pondencijas reikia aiškiai parašyti. Jūsų pirmesnėje korespondencijoje buvo pa- rašyta: 16 spalio buvo nog miesto salės iki Pennsylva- nia universiteto". Čia jūsų nėra pasakyta, kad tai bu- vo maršavimas.

Londonas. — Galingi vė- jai siautė siaurės ir Balti- jos jūrose. Daug laivų nu- kentėjo.

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

HELP WANTED MALE

BAKER—Cake, 1st & 2nd class. Unusual opportunity for talented man. Apply— FAMOUS BAKING CO. 4755 No. 11th St. DA.4-1740. (88-89)

MACHINIST. Thoro exp. Capable of operating milling machine or lathe. Steady work. Benefits. SYSTEMS ENGINEERING CO. King of Prussia 279-1305. CH. 7-5356. (88-90)

AUTO GLASS MAN Experienced. Call 828-7180 (88-89)

MACHINE SET-UP MEN Man experienced in setting up machines. Steady work, good starting salary rate. All Company benefits. Call or apply UNION CONTAINER CORP. 865 Magnolia Ave., Elizabeth, N. J. 352-0600. (88-90)

SERVICE STATION ATTENDANT Full time. Call before 5 P. M. to 1 A. M. \$72 week, plus 10% commission. Must have experience and references. GL. 6-9803. (88-89)

LINOLEUM & TILE MECHANIC \$2.50 per hour to start. Experienced only. References needed. Apply LIPNACK'S LINOLEUM CENTER 322 Bridge Street Phoenixville, Pa.

MACHINIST-OPERATOR for No. 5 Warner-Swasey Turret Lathe. Must have experience and tools. CHAS. BECK MACHINE CORP., Church Rd., King of Prussia. 265-0500. (88-90)

PASEKMĖS ATOMŲ BOMBŲ SPROGIMO

Amchitka. — Jungtinių Valstijų militaristai Amchitkos saloje išsprogino galingą atominę bombą. Sakoma, kad ji buvo išsprogdinta 2,300 pėdų požemyje. Vis tiek dalis paukščių ir žuvų nukentėjo.

Jungtinės Tautos, N. Y.— A. Goldbergas tarėsi su Pakistano Užsienio ministru Zulfikaru Ali Bhutto Kaš- miro reikalais.

HELP WANTED MALE

UPHOLSTERER Steady. Custom Shop, C. C. Apply AUTHENTIC FURNITURE COMPANY 2109 Lombard St. LO. 3-5689 (87-88)

BAKER For bench and oven work in high class Retail Shop. 5 day week. Write or call MARY ELLA PASTRIES 3025 French Street, Erie, Pa. (87-88)

MACHINE OPERATORS For production work. Good opp. Steady work. Inquire between 9 A. M. & 5 P. M. UNITED RING & SEAL CORP. 369 Warren Ave., Stirling, N. J. 87-89

Wanted at Once PIANO TUNER. Full time, year 'round. Good starting salary. Plus Company benefits. THE WURLITZER CO. David Reid (N. Y.). 212 WI. 7-8140. Ext. 48. (88-92)

TOOLMAKER Moldmaking experience preferred. WYLLIE & GREEN 2544 Fairhill Ave. Glenside, Pa. (85-88)

HOUSEKEEPER 3 youngsters in an apt. 5 1/2 days a week. Must be dependable, with recent excellent refs. Sitting in on Wed. mite and every other week-end. Salary open. TR. 8-7636. (87-91)

MECHANIC Heavy duty equipment installer for leading Truck equipment supplier. Excellent working conditions. Call Mr. Lloyd. CU. 9-5509. (87-91)

Help Wanted—Female HOUSEKEEPER—COOK European trained. Live in. Permanent position. Pvt. quarter. TV, paid vacation. S. S. Good salary. TU. 6-3211. (87-88)

OPERATORS Exp. feed off the Arm Operators on ladies' sportswear. Steady work, all benefits. Apply 1411 N. 5th St., 7th floor. PO. 5-4515. (87-88)

COOK & HOUSEWORK 2 adults. C. C. Apt. Experience and references. Salary open. KL. 6-1008 After 8 P. M. (88-89)

HOUSEKEEPER Young woman (age 25 to 35), for Motherless home. Care of two children, 2 and 4. Excellent working conditions. Live-in desired. Call OR. 3-2684. (88-89)

PART TIME TELEPHONE SALES Call from own home. Choose own hours. Call MR. MCKNIGHT 609-561-0229. Hour wage \$1.25, plus incentive bonus.

KITCHEN HELP Part time or full time. Experience not necessary. Apply in person. Collegeville Inn.

MALE and FEMALE MEN & WOMEN Full or part time openings in local suburban areas. We train. Let us show you how to earn \$3.50 per hour. FULLER BRUSH CO., HI. 9-2370, MA. 2-2484, KI. 3-2449. (84-88)

SHORT ORDER COOKS & WAITRESSES Apply: FAMILY DINER 1765 DeKalb Pike, Norristown, Pa. 273-2641. (88-89)

REAL ESTATE HOUSE FOR SALE Lovely 6 room house, fully air-conditioned. Oak Lane vicinity, opposite Park. Contains many unusual features. F.H.A. approved. LI. 8-1027 (87-91)

Kokia galėtų būti tinkamiausia dovana šventėms

JŪSŲ GIMINĖMS, GYVENANTIEMS USSSR Gabalas medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei—vilnonė ar pusiau vilnonė medžiaga. Tiktai dabar, šven- tėms nužemintomis kainomis, jūs galite užsakyti kiek tik norite, be maito, be rankiojimo medžiagos kostiumams ir suknelėms, kuri nesigarankščioja. Rūšimi ir ilgalai- kumu medžiagos gali prilygti bile medžiagoms, pagamin- toms užsieny. Rasite mūsų firmos parodų salėse.

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Avenue South, New York, N. Y. 10003. Phone: 228-9547

Jūs taipgi galite užsakyti sekamas dovanas šventėms: automobilius, motorciklus, dviračius, šaldytuvus, siuvamąsias mašinas, laikrodžius, ir daugelį kitokių išdirbinių. Gausus pasirinkimas valgomųjų produktų, vynų ir skanumynų šventėms.

Nedelskite, užsakykite dabar. Geriausios rūšies ir greitas pristatymas dovanų į jūsų giminių namus garantuotas.

Atėikite į mūsų parodų sales, pamatysite įvairių produktų, gamintų USS R, iš geros rūšies ir ilgalaikumo, pasiliks jums geras išpūdis.

Nežiūrint ilgalaikio persiskyrimo su jūsų giminėmis, mes žinome, kad jie visuomet jūsų mintyse, ir JŪ DOVANA per PODAROGIFTS, INC., primins jiems, kad jie nėra jūsų užmiršti dabar ir nebus užmiršti ateityje.

Turėkite mintyje, kad tik firma PODAROGIFTS, INC., yra VNESHSOSYLTORG vienatinis atstovas, kuris priima dovanų užsakymus.

IŠ LAIŠKŲ

Atsakydamas į sveikinimus jam suteikimo Lietuvos TSR Liaudies rašytojo garbės vardo proga įžymusis rašytojas Antanas Venclova, tarp kitko, rašo:

Deja, laikas bėga, ir niekas nesidarome jaunesni. Po poros mėnesių (1966. I. 7) man jau sukanka 60 m. ir 40 m. nuo to laiko, kai buvo išleista pirmoji mano knyga — „Sutemų skersgatviuose.“ Pergyvinta daug ir laimingų, ir labai sunkių valandų. Svarbiausia, neprarasta atmintis, noras ir galimybė dirbti. Šiuo metu rengiu spaudai (juodaštis jau guli ant mano stalo) naują knygą, kuri vadinsis turų — „Jaunystės atradimas“ ir bus lyg „Pavasario upės“, kurią Jūs skaitėte ir apie kurią taip gražiai rašėte, tęsinys. Kas domis mūsų paskutinių dešimtmečių literatūros gyvenimu, tikiuos, ši knyga bus įdomi. Manau, ji išeis ateinančiais metais.

Prieš kiek laiko Vilniuje minėjome ALDID jubiliejų, kuris praėjo labai gražiai. Laukiame A. Petrikos knygos apie šią reikšmingą draugiją, kurios vienas paskutinių leidinių — „Lithuania Past and Present“ guli ant mano stalo. Labai gražiai visa Lietuva paminėjo M. K. Čiurlionio 90 m. sukaktį. Šiomis dienomis jo minėjimai vyksta Maskvoje. Lietuvių tauta, kur dar ma naują gyvenimą, neužmiršta ir didžiųjų savo praeities žmonių ir gerbia juos taip, kaip kadaise niekas jų pagerbti nemokėjo.

Labai liūdna naujiena — Jonas Šimukas gyvena paskutines dienas ar valandas. Ji ištiko antras insultas, ir labai sunkioj būklėj jis guli ligoninėje (be sąmonės). Be galo sunku pergyventi šį smūgį — Jonas daug metų buvo pats artimiausias mano draugas, kaip P. Cvirka, S. Nėris, K. Boruta, kurie pirma laiko paliko mus. Vakar mirė žinomas kultūrininkas Bugailiškis (laimei, sulaukęs bent 82 metus ir sūspėjęs parašyti savo atsiminimus).

Ar gaunate naujus mūsų leidinius? Kaip tik šiais metais išėjo tokie kapitaliniai mokslo darbai kaip

„Lietuvių literatūros istorijos“ III t. II dalis, akademinės „Lietuvių kalbos gramatikos“ I t., „Lietuvos TSR istorijos“ III t., „Lietuvos TSR fizinės geografijos“ II tomas ir t. t. Iš tikrųjų, dar niekad nei mūsų literatūros bei meno žmonių, nei mokslininkai neturėjo tokių gerų sąlygų savo darbui kaip dabar. Dėl to ir darbo rezultatai vis didėja bendros mūsų socialistinės kultūros labui.

Neseniai atlikau didoką kelionę po Suduvą — Suvalkų kraštą. Labai nudžiuginu tai, kad žmonės gyvena daug geriau, švariau, laimingiau negu kada nors anksčiau. Gyvenamus namus daug kas kaimuose išrengia visai miestiskai. Visur yra elektros šviesa. Daug kas jau turi televizorius, neskaitant radijo priimtuvų. Žmonės dirba daug lengviau negu kadaise — visur pilna visokių mašinų. Tokios kelionės tartum įleia naujos energijos ir noro gyventi ir dirbti.

Jūsų

A. Venclova

P. S. Iš Rašytojų sąjungos ką tik paskambino, kad Jonas mirė. A. V.

Dvi garsenybės

Dvidešimtaisiais šio amžiaus metais Niujorko uoste susirinko žiopių minia ir gausybė reporterių. Visi laukė atvykstančio iš Europos transatlantinio garlaivio. Laivui atplaukus, viena pirmųjų į krantą išlipo garsi kino žvaigždė. Minia šaukė, visi foto aparatų objektyvai buvo nukreipti į ją, o reporteriai stumdėsi, norėdami išgirti bent vieną žodį iš jos dažytų lūpų. Vėliau išlipo kiek vyresnė, kukliai apsirengusi moteris, ją pasitiko tik keliolika žmonių. Kino aktorės pavardės niekas neprisimena, o kukliji moteris žinoma ir dabar: tai buvo didžioji mokslininkė Marija Kiuri, jau tada garsėjusi pasaulyje.

Washingtonas. — JAV karo laivyno komandieriai reikalauja daugiau statyti militarinių transporto laivų.

7-rių Metų Sukaktis
LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Emilios Stakėnaitės-Simon

Mirė Lapkričio-November 8, 1958, 9 val. ryto

Ji paliko dideliame liūdesyje mane, sūnus Joną ir Albertą, taipgi Alberto žmoną ir du anūkus, berniuką Stėvij ir mergaitę Valeri, o seserį Anelę Lietuvoje.

Išsėkis amžinai, mano brangioji, Alyvų kalnelyje, o aš Tavo kapą visados lankysiu, kol gyvas būsiu, niekad-niekad Tavęs neužmiršiu.

MATTHEW SIMON
Brooklyn, N. Y.

Am. Liet. Literatūros
Draugijai

Brangūs bičiuliai,

Tarybų Lietuvos visuomenė karštai sveikina visus pažangiojo Amerikos lietuvių kultūrinio judėjimo veikėjus ir dalyvius, švenčiančius Amerikos lietuvių literatūros draugijos penkiasdešimtmečio jubiliejų.

Gausus Vilniaus visuomenės atstovų būrys iškilmingame vakare su dideliu dėmesiu išlausė pranešimą ir daugelio kalbėtojų pasakojimus apie Jūsų Draugijos nuieitą istorinį kelią, jos didelius nuopelnus Amerikos lietuvių ir visos Amerikos pažangiosios visuomenės kovoje už darbo žmonių interesus, taiką ir demokratiją. Gausi krūva Jūsų išleistų leidinių, jūsų organizacinė-svietėjiška veikla, ištikimybė pažangai ir glaudūs kontaktai su gimtąja žeme suvaidino svarbų vaidmenį, stiprinant lietuvių proletarinę literatūrą, pažangiosios politikos ir estetiškos minties raidą, tiesiant kelius tai naujai lietuvių liaudies kultūrai ir literatūrai, kuri šiandien sėkmingai vystosi Tarybų Lietuvoje.

Didžiujamės Jūsų pasišventimui bei draugiškumui sutelkimui šiame nelengvame ir garbingame darbe. Iš visos širdies linkime neišsenkančios energijos ir jaunatviško entuziazmo atities darbuose. Linkime ir ateityje aukštai laikyti realistinę literatūros vėliavą viso Amerikos pažangiojo judėjimo, tautų draugystės ir labui.

Iškilmingo vakaro, skirto Lietuvos darbininkų literatūros draugijos penkiasdešimtmečiui, dalyviai

Vilnius, 1965 m. spalio 6 d.

MOKYTOJŲ STREIKAS

Perth Amboy, N. J. — Apie 200 mokytojų paskelbė streiką. Jie reikalauja, kad jiems būtų leista organizuoti si uniją. Streikui vadovauja Mokytojų unijos 857-as lokalas. Miesto viršininkai priešingi, kad mokytojai organizuotųsi į uniją.

PAVEIKĖ PROTESTAI

Washingtonas. — Protestai prieš karą Vietname ir jaunuolių draftavimą į militarinę tarnybą paveikė Pentagoną.

Generolai sako, kad bus vedama plati agitacija gavi-mui „liuosanorių“ į Vietnamą. Taipgi bus skaitomasi su jaunuolių pasisekimais moksle ir sumažins studentų draftavimą.

Princeton, N. J. — Sulaukęs 89 metų amžiaus mirė princetono universiteto pensininkas profesorius Luther P. Eisenhart.

REQUEST RECORD

Vėliausias, puikiausias, autentiškiausias lietuviškos plokštelės.

Nepriimkite pakaitalų, žiūrėkite ženklą REQUEST.

Kreipkitės į krautuves kaimynystėje arba rašykite dėl nemokamo katalogo:

REQUEST RECORDS, INC.
66 Mechanic Street
New Rochelle, N. Y.

Jau galvojame apie LDS seimą

Trečiadienį LDS 13 kuopos susirinkime kalbėjo Susivienijimo prezidentas Jonas Gasiūnas apie patyrimus organizacijos reikalais kelionėje iki Chicagos. Ypač jis pasitenkinęs apsilankymu Chicagoje. Ten jis dalyvavo apskrities konferencijoje ir tarėsi būsimąjį LDS seimo reikalais. Viskas bus gerai sutvarkyta. Tokį žodį jam davė apskrities ir didžiųjų Chicagos Susivienijimo veikėjai. Seimas įvyks 1966 m. liepos 1 ir 2 dienomis Mildos salėje.

Jonas taipgi sakė, kad labai gražiai pavyko Detroito LDS jubiliejinis banketas. Kiek praščiau pavykęs apsilankymas Clevelande ir Pittsburghe.

Kaip ten bebūtų, iš prezidento pranešimo suprantame, kad jau laikas visoms kuopoms galvoti apie ateinančią seimą. Norima, kad šitas seimas būtų vienas iš skaitlingiausių.

Vieną dalyką mes užtikriname: mūsų LDS 13 kuopa pasiųs gerą, tvirtą delegaciją.

Šiame susirinkime buvo pagerbti LDS nariai, kurie Susivienijime yra išbuvę visus 35 metus, nuo pat jo susiorganizavimo. Kuopos finansų sekretorė Onutė Jakštienė prisegė jiems po gražią balta rožę. Gaila, kad ne visi, kurie buvo užkviesti ir turėjo no rožę gauti, susirinkime dalyvavo.

Labai smarkiai pasikalbėjome apie LDS einantį naujų narių gavimo vaju. Ban-

dysime, stengsimės, ieškosime! Paragininimas iš cent-ro vajumi rimčiau susirūpinti buvo labai vietoje.

Susirinkimą užbaigė me pirmininkės Marcelės Jakštienės išvirta labai skania kavute. Išsiskirstėme pasižadėję per ateinančią mėnesį visi būti sveiki ir dalyvauti gruodžio mėnesio susirinkime. Tik būtinai reikia tikėtis daug skatlingesnio susirinkimo.

LDS 13 kuopos nariai: Kas jums pasidarė, kad pamiršote kuopos susirinkimus? Rep.

Gaidys nori būti aru,
paukščių valdovu

Kartą gyveno gražus, išdidus, didelis, stiprus, nugalintis kitus gaidžius ir aukštai skraidantis gaidys. Todėl jį vištos ir gaidžiai vadino valdovu.

Kartą šis gaidys perskrido per aukštą tvorą. Tai pamatęs asilas suriko: „Stai kur tikras aras! Tu esi tik vadinamas gaidžiu! Tavo vieta ne tarp vištų, o tarp arų, paukščių karalių.“

Kritiko asilo pagyrimas labai patiko gaidžiui, kuris nuo šios minutės ėmė abejoti, ar jis yra tikras gaidys, ar tik aras, gyvenantis tarp vištų. Išdidus gaidys tapo dar išdidesnis. Šalinosi nuo vištų, nuo naminių paukščių, ėmė svajoti apie skraidymą su arais, ir ėmė daug lavintis-skraidyti. Užsiminėjo tik skraidymu.

Kada gaidys perskrido upelį, tada varna suriko: „Taip skraido tik aras! Kodėl tu, garbingas gaidys, nenori būti tarp garbingų arų, o būni tarp negarbingų vištų?“

Varnos pagyrimas labai patiko gaidžiui, kuris sau įtikėjo, kad jis yra tikras aras, atsitiktinai pakliuvęs tarp vištų.

Gaidys ėmė ieškoti arų, su kuriais gyventų, skraidytų, lenktyniautų, ir būtų vadinamas ne vištų valdovu, bet visų paukščių valdovu. Jis girdėjo, kad už jūros gyvena arai. Ieškodamas arų priėjo upę, kuri jam atrodė tikrai didelė jūra. Gaidys suplasnojo sparnais ir skrido skersai upę. Skrido įtempęs visas jėgas.

Paskridęs keletą minučių, pavargo, nukrito upėn, nes nebeturėjo daugiau jėgų skristi. Vanduo nešė didįjį, stipriuojų vadinamą, labai išdidų, vadinamą vištų karaliumi, gaidį, kuris neturėjo jėgų pakilti ir muskristi upės pakrantėn, išsigelbėti nuo mirties.

Gaidys dabar suprato, kad jis yra tik paprastas gaidys, o ne aras, nes neturi jėgų skraidyti. Suprato, kad pagyrimai jį suklaidino, pagadino, ir dėl pasitikėjimo pagyrimais jis žūsta, jis nelaimingas.

Jis dejavo: „Kiti gaidžiai laimingai gyvena, tarp vištų, kur jiems vieta paskyrė pati gamta. O mane, nelaimingą gaidį, pagyrimai išstūmė iš laimingo vištų gyvenimo į nelaimę, į pražūtią.“

P. J. Valeika

Koncertas tik už
geros savaitės

Mūsų laikraščio metinis koncertas — 49-asis eilinis koncertas—kaip žinia, įvyks kitą sekmadienį, lapkričio 14 d.

Ruoškimės dalyvauti visi. Raginkime savo pažįstamus ir bičiulius būti koncerte.

Programa bus puiki. Iš Worcesterio mums praneša, kad Aido choras, vadovybėje muziko J. Dirvelio, turi paruošęs puikių, naujų dainų kaip tik šiam koncertui. Na, o kur gi Worcesterio solistai ir duetistai? Jie taip pat rūpestingai ruošiasi.

Mūsų, niujorkiečių, Aido choras, vadovybėje M. Stensleris, ryžtingai repetuoja puikias dainas šiam koncertui.

Nepamirškime viso to!

Ns.

Mirė Henrikas Blazas-
"vaduotojas"

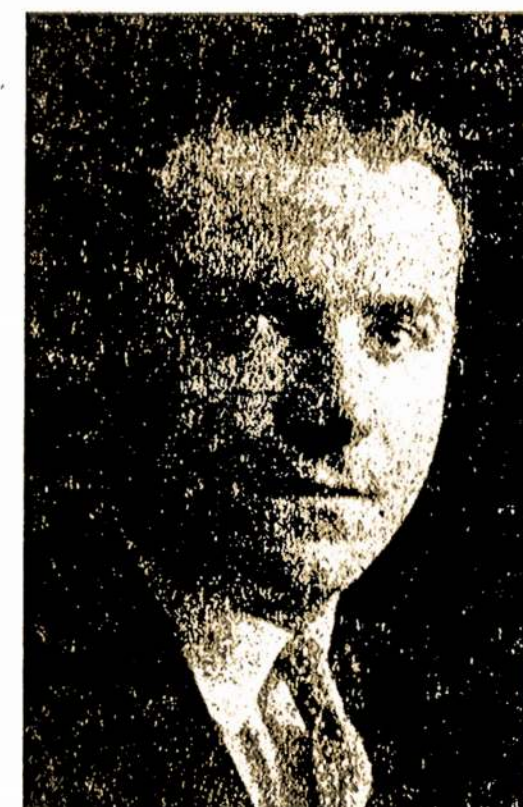
Lapkričio 1 d. St. Mary ligoninėje, Brooklyne, mirė Henrikas Blazas, sulaukęs 61 metų amžiaus. Kadaise, prieš II-ąjį pasaulinį karą, gyvendamas Lietuvoje, Blazas dėjosi anti-fašistų, bet po karo, pabėgęs iš Lietuvos, jis nuėjo išvini su fašistais ir kitų veislių "vaduotojais."

Philadelphia. — Barry Goldwateris reikalauja dar žiauriau bombarduoti Šiaurės Vietnamą.

METINIS LAISVĖS KONCERTAS

Įvyks Sekmadienį, Lapkričio 14 Nov.

SCHWABEN HALL, 474 Knickerbocker Avenue, Brooklyne

J. Sabaliauskas
tenoras

Ona Dirvelienė
sopranas

Nellie Ventienė
Sopranas

Tadas Kaškiaučius
Tenoras

Tai Worcesterio Aido Choro talentai
"Laisvės" koncerte įvedu dainuos duetas

Tai Brooklyno Aido Choro talentai
Dainuos solus ir duetas

Sekancioje "Laisvės" laidoje bus paduota ištisa programa, prašome sekti.

Worcesterio Aido Choras atvažiuos į New Yorką

LABAI ĮSPŪDINGA PROGRAMA, KURIĄ ATLIKS:

Worcesterio Aido Choras su savo talentais—solistais ir duetistais vadovaujamas muziko Jono Dirvelio

Brooklyno Aido Choras su savo talentais duetais ir solistais vadovaujamas Mildredos Stenslerienės

Abu chorai turi žymių talentų, kurie dainuoja solus ir duetus. Taigi patys chorai ir jų talentai sudarys nepaprastai įdomę programą, kuri jaudins publiką.

PROGRAMA PRASIDĖS 3-čią val. popiet. Įėjimas \$1.50

ŠIRDINGAI KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI Į ŠĮ ĮSPŪDINGĄ KONCERTĄ. — RENGEJAI